

Als je van tuinen en tuinieren houdt

GROEI & BLOEI

Nieuwsbrief Harderwijk & Omstreken - 4e kwartaal 2019

Kerstworkshop - Cursus Bloemschikken - Lezing Vleesetende planten
Zadenruilbeurs - Lezing Onze bloementuin op het Landgoed

Operatie Steenbreek

Stichting Steenbreek wil samen met deelnemende gemeenten, waterschappen en provincies onze leefomgeving vergroenen. Je beschermt daarmee de biodiversiteit en klimaatadaptatie. Meer groen in de tuin betekent voor zowel inwoners als gemeente het verminderen van de risico's van wateroverlast en opwarming van het stedelijk gebied. Meer groen en minder stenen: vandaar de naam Steenbreek.

Het regent steeds vaker heel hard. Al dat regenwater zorgt met regelmaat voor schade aan straten, huizen en tuinen. Het riool kan het niet aan. Het is jammer dat het meeste regenwater via de regenpijp in het riool verdwijnt. Een simpele manier om ervoor te zorgen dat het regenwater niet in het riool, en dus ook niet op de zuivering terecht komt, is doorzagen van de regenpijp. Dit heet: afkoppelen. Waterdoorlatende verharding (zoals grind, gravel of houtsnippers) gebruiken voor het terras of de oprit, zorgt ervoor dat het water langzaam in de bodem kan infiltreren. Groene daken op tuinhuisjes; dan is geen regenpijp meer nodig en betekent bovendien minder hitte in de zomer.

Indien de verstening toeneemt is er nog maar weinig ruimte voor de natuur. Wanneer er geen bloemen groeien, komen er geen insecten en kunnen (wilde) bijen hun noodzakelijk werk niet doen. Verstening is ook niet goed voor veel vogelsoorten en vleermuizen. In een stenen omgeving vind je weinig tot geen leven, met name niet onder de tegels. Zeker de helft van de aanwezige soorten leeft onder de bodem. De bodem is de basis van elke levende tuin. Bacteriën, schimmels, insecten en wormen in de grond zorgen voor voedingsstoffen voor planten en het luchtig houden van de bodem. Groen verbetert verder de luchtkwaliteit en verlaagt de concentratie fijnstof, vermindert stress en is goed voor gezondheid en welzijn.

Enkele organisaties van de landelijke werkgroep van Steenbreek zijn: KNNV & IVN, Hogeschool Van Hall Larenstein, Rijksuniversiteit Groningen, Wageningen Environmental Research (Alterra), Tuinbranche Nederland, Groei&Bloei/Nationale Tuinweek.

De Gemeentes Harderwijk, Nunspeet en Zeewolde zijn aangesloten bij Steenbreek. In die gemeenten vinden met regelmaat allerlei acties plaats. Harderwijk heeft geveltuintjes gefaciliteerd in het centrum; er is de actie "Samen kleuren we de stad" en er komt een samenwerking met Veluwe Duurzaam in nieuwbouw wijken om de toekomstige bewoners voorlichting over groene tuinen te geven. En er

zijn nog veel meer plannen, zoals het verbinden van leefgebieden met elkaar, waardoor er gunstige omstandigheden voor flora en fauna kunnen ontstaan. De reeds groene gemeenten Zeewolde en Nunspeet zijn ook bezig met acties en aandacht voor biodiversiteit. Een paar voorbeelden: In Elspeet waren o.a. afkoppel-acties op de opritten. Zeewolde had onlangs een egeldag in de bibliotheek en zorgt voor meer schaduwplekken in de openbare ruimte middels het planten van bomen. Gemeenten stellen bewonersinitiatieven erg op prijs en indien mogelijk worden deze ondersteund. In Harderwijk is de Zeebuurt een levendig bewijs daarvan.

Heel veel Groei & Bloei afdelingen organiseren jaarlijks de actie: tegel eruit, plant erin. Dat gebeurt samen met een groenbedrijf en ook Gemeenten participeren erin. Onze afdeling is van plan deze actie in het voorjaar van 2020 te organiseren.

Ria

Vooraan in service!

Tuin- en Parkmachines - Machineverhuur

Dealer van o.a.: **STIHL**
HONDA
The Power of Dreams

Hulshorst
Akkerweg 5
Tel. 0341-451807

Elburg
Oostendorperstraatweg 3-C
Tel. 0525-690376

www.westerinkcv.nl

WESTERINK, MACHINES VOOR TUIN EN PARK

Ons programma 2019 – 2020

19 november

Kris kras door Nederland door Henny van der Wilt

26 november

Workshop bollenmand maken

10 december

Kerstworkshop o.l.v. Tineke Oost

15 januari

Start cursus bloemschikken o.l.v. Petra van Vugt

21 januari

Vleesetende planten door Gert Hoogenstrijd

Zadenruilbeurs

18 februari

Mijn tuin het hele jaar door. Marieke Nolson

10 maart

Jaarvergadering en lezing Anders fotograferen in uw eigen tuin door Marcel Batist

7 april

Paasworkshop o.l.v. Tineke Oost

21 april

Zorg voor het groen in Harderwijk door wethouder J. de Jong en K. Bakema

Plantenruilbeurs

12 mei

Excursie naar De Nieuwe Ooster. Begraafplaats en arboretum in Amsterdam

14 mei

Workshop Hanging Baskets

16 mei

Plantjesmarkt op de Rietmeen

Kerstworkshop 10 december

Het is pas november, maar toch gaan we proberen u al een beetje in kerststemming te brengen op dinsdag 10 december. Dan kunt u o.l.v. Tineke Oost een kerststuk maken dat er tijdens de Kerstdagen nog prima uit zal zien.

Wie voor het eerst mee wil doen en zichzelf niet handig vindt met groen, oasis, besjes, takjes e.d. kan rekenen op voldoende assistentie van helpers met verstand van zaken. U kunt ervan verzekerd zijn dat u met een mooi stuk naar huis gaat en het geeft een goed gevoel om het zelf te hebben gemaakt. Maar ook voor de deelnemers die al meer ervaring hebben is er altijd iemand beschikbaar om wat aanwijzingen te geven.

Voor al het materiaal wordt gezorgd, zelf hoeft u alleen een tangetje, een snoeischaar en een scherp mesje mee te nemen. Aanmelden kan tot zaterdag 23 november bij Karin Geertsen, tel. 06-28068725 of via info@harderwijk.groei.nl. De kosten van deze avond, inclusief koffie of thee, bedragen voor leden € 25,00, voor niet-leden € 30,00. Wij verzoeken u dit bedrag over te maken op onze rekening: NL61ING-B0004651139 t.n.v. K.M.T.P. Harderwijk De Tuinliefhebbers o.v.v. Kerstworkshop. Uw aanmelding is pas definitief na betaling.

Locatie: De Kiekmure, Tesselschadelaan 1, Harderwijk
Aanvang: 20.00 uur

Cursus bloemschikken

Op 15 januari a.s. start er weer een cursus bloemschikken onder leiding van Petra van Vugt (Shop Inn, Harderwijk). Verdeeld over zes woensdagavonden worden u de fijne kneepjes van het bloemschikken geleerd. Het werken met levend materiaal zoals groen en bloemen is echt een feestje, maar voelt dat voor u niet meteen zo, hou vol, het komt goed. Petra legt alles heel duidelijk en geduldig uit, zodat het echt voor iedereen haalbaar is om in de loop van deze avonden mooie dingen te maken.

De cursus is geschikt voor mensen met bloemschikerva-

ring, maar voor beginners komt er extra uitleg. Geef dit aan, dan houden wij er rekening mee. Voor diegenen die al ervaring met bloemschikken hebben, worden er wat uitdagender opdrachten gegeven. Voorbeelden blijven wel aanwezig dus daar kan ook inspiratie uit gehaald worden. Voor elke les neemt u zelf de bloemen en het groen mee dat u wilt gaan gebruiken. U kunt het ook bij Petra bestellen of uitzoeken. Voor de eerste les krijgt u tijdig bericht wat u precies nodig heeft. Bij de volgende lessen hoort u van Petra wat de bedoeling is. Elke avond heeft u een draadkniptangetje, snoeischachtje en een scherp mesje nodig. De lessen zijn op woensdagavonden van 20.00 uur tot 22.00 uur. Data: 15/1, 29/1, 12/2, 26/2, 11/3 en 25/3.

Voor aanmelden of meer informatie kunt u contact opnemen met Karin Geertsen, tel. 06-28068725 of via een mail naar info@harderwijk.groei.nl. Dit kan tot zaterdag 4 januari. Graag uw naam, adres en telefoonnummer vermelden, of u beginner bent (i.v.m. extra uitleg) en of u lid bent van Groei & Bloei. De kosten bedragen € 65 voor leden van Groei & Bloei, € 75 voor niet-leden. Wij verzoeken u om dit bedrag bij aanmelding over te maken op onze rekening: NL61ING-B0004651139 t.n.v. K.M.T.P. Harderwijk De Tuinliefhebbers o.v.v. Cursus Bloemschikken. Pas na betaling is uw aanmelding definitief. En zoals altijd: de cursus gaat alleen door bij voldoende deelnemers.

Locatie: De Kiekmure, Tesselschadelaan 1, Harderwijk
Aanvang: 20.00 uur

Zadenruilbeurs op 21 januari

Natuurlijk, bij onze trouwe leden is het nu wel bekend. Inmiddels is het traditie en beginnen we in de herfst zaden te verzamelen om die in januari te ruilen. Vooral voor nieuwe leden nog maar een keer het verhaal.

Einde zomer en in de herfst roepen we onze leden op om zaden te oogsten en te drogen voor onze zadenruilbeurs in januari. Loop door je tuin (of buurt) en pluk die vaak prachtige zaaddozen die je overal ziet. Daarna moeten ze eerst goed drogen, een papieren koffiefilter is bijv. heel geschikt. Daarna kunnen ze verpakt worden in kleine zaadzakjes. Die kun je kopen, maar ook makkelijk zelf maken. Kijk eens op www.groei.nl en zoek op zaadzakjes. Na de ruilbeurs gaat men thuis in februari/maart aan het zaaien en staan er in april bakjes met (te veel) te verspenen zaailingen. Omdat verspenen nogal saai is, doen we dat samen in de tunnelkas van Ontmoetingstuin De Rietmeen, heel gezellig! Daarna verzorgen we de plantjes die te veel zijn ook gezamenlijk, door om de beurt water te geven, tot de plantjesmarkt in mei. Dan bieden we ze aan op onze gezellige plantjesmarkt, die inmiddels al behoorlijk bekend is bij de liefhebbers. Op "onze" markt koop je gewone én bijzondere planten voor weinig geld.

Doe je mee? Begin dan met het oogsten van zaden in je eigen tuin. Als je er eenmaal oog voor hebt, zie je er heel veel! De zadenruilbeurs is in de Kiekmure, gelijk met de lezing van Gert Hoogenstrijd over vleesetende planten.

Olga

Lezing 21 januari: Vleesetende planten, werking, soorten en verzorging

De spreker Gert Hoogenstrijd bespreekt vleesetende planten als zijn hobby en passie. Al op jonge leeftijd ging hij met zijn vader de natuur in op zoek naar schildpadden en salamanders. Zo bleek al snel zijn passie voor dieren en planten en het trekken door de natuur. Hij is milieukundig ingenieur en heeft een doctoraal in de biologie. In en buiten die hoedanigheid heeft hij veel gereisd en op verschillende plaatsen in Azië, Afrika en Latijns-Amerika gewerkt en gewoond. Dat bood de gelegenheid om in zijn vrije tijd langs ongebaande paden te zoeken naar nieuwe vleesetende planten.

Laat u verrassen door de vele soorten carnivore planten met bijzondere kleuren, vormen en geuren. Tijdens de lezing worden de verschillende soorten vleesetende planten besproken. Elke soort heeft een eigen methode om zich te voeden, om prooi aan te trekken en om prooi te verteren. De venusvliegenvaal heeft bijvoorbeeld klemmen die heel snel sluiten. De bladeren van de zonnedaauw hebben tentakels waar het insect in vast komt te zitten. De bladeren van de Bekerplant hebben de vorm van een 'trompet', deze worden gebruikt om insecten mee te vangen. De monkey cup maakt gebruik van bekervormen die aan de toppen van de bladeren hangen.

Aan de hand van een reisverhaal op zoek naar de vleesetende orchidee in de Amazone wordt u meegenomen in de wereld van de vleesetende plant. Gert Hoogenstrijd laatst gemaakte expeditie in de Amazone was het zoeken naar een bijzondere onontdekte vleesetende plant, de Aracamuni orchidee.

Er is geen reden om u zorgen te maken, deze vleesetende planten vangen alleen insecten. U maakt op een bijzondere manier kennis met deze bizarre wereld. Er zijn honderden verschillende soorten vleesetende planten in de wereld. Veel verschillende types zijn niet alleen te zien als foto maar worden ook meegenomen naar deze bijzondere Groei en Bloei lezing.

Per soort wordt besproken hoe ze prooi vangen, verteren en waar ze van nature voorkomen:

- Venusvliegenvaal (*Dionaea muscipula*)
- Amerikaanse bekerplant (*Sarracenia*)
- Vetblad (*Pinguicula*)
- Tropische bekerplant (*Nepenthes*)
- Regenboogplant (*Byblis*)
- Australische bekerplant (*Cephalotus*)
- Blaasjeskruid (*Utricularia*)
- Cobra lelie (*Darlingtonia*)
- Zonnebeker plant (*Heliophora*)
- Zonnedaauw (*Drosera*)

Locatie: De Kiekmure, Tesselschade laan 1, Harderwijk
Aanvang: 19.45 uur

Niet leden betalen een bijdrage van €2.50
(foto's van Arafloora (Johan Winkelman))

Lezing 18 februari: Onze bloementuin op het Landgoed

Marieke Nolsen, de spreker van vanavond, omschrijft haar tuin als volgt:

"Sinds 2002 wonen wij op een geweldige plek midden in het land met een heerlijke grote tuin. In de afgelopen jaren hebben wij hier om de prachtige Landgoedwoning een tuin aangelegd met weelderig bloeiende borders. In het vroege

voorjaar met heel veel bollen, opgevolgd door vaste planten, allemaal aangepast aan de kleuren van het Landgoed.

In 2016 hebben wij de tuin vergroot met een decoratieve pluktuin geïnspireerd door Sarah Raven. Heel veel Dahlia's en prachtige één-jarigen in oranje/rood/rose tinten zorgen voor een geweldig kleurrijk najaarsfeestje. Als bloemiste geef ik les in het maken van tuinachtig bloemwerk en m.b.v. al mijn tuinbloemen hoop ik eenieder te inspireren.

Tijdens deze avond neem ik jullie 4 seizoenen mee de tuin in, met prachtige beelden van onze tuin, tuinbloemen en het daarbij behorende bloemwerk."

Voor de werkers in de Kruidentuin zijn Marieke en haar tuin geen onbekenden, want zij zijn er vorig jaar tijdens het vrijwilligersuitje geweest. Het zal dus een feest van herkenning worden.

Locatie: De Kiekmore, Tesselschadelaan 1, Harderwijk
Aanvang 19.45 uur

Aan niet-leden vragen wij een bijdrage van € 2,50

De Kruidentuin in het Hortuspark van Harderwijk

In de loop van november gaat de Kruidentuin en dus ook de groep vrijwilligers min of meer in winterslaap. Tot het einde van de maand zal er misschien nog wel een keertje

blad worden geruimd, want de platanen en ook de Ginkgo leveren altijd veel werk op. Maar dan zit het werk er echt op. We hebben de laatste weken veel uitgezaaide planten weer op hun eigen plekken gezet, dus zo zal er volgend seizoen een prachtige hoeveelheid vingerhoedskruid langs het hek staan. De Mariadistel doet altijd een beetje moeilijk, die verdwijnt bijna helemaal terwijl we toch alle zaadpluizen

laten liggen. Gelukkig blijken daar na de winter toch altijd weer een flink aantal plantjes uit voort te zijn gekomen. Van uitgebloeide planten laten we vaak wel de stengels staan omdat er misschien nog iets eetbaars aan zit voor vogels en andere beestjes. Maar dan moeten ze wel een beetje stevig rechtop staan en niet als een verkreukelde hoop op de grond liggen. Dan komt de snoeischaar langs, hoewel we altijd eerst

overleggen of er geen fraai wintersilhouet verloren gaat. Nou is die kans de laatste jaren bijna nihil, de winters laten het een beetje afweten en veel fraais is er dan aan de uitgebloeide afgestorven planten niet meer te zien.

Sinds de opening van het Marius van Dokkum museum krijgt de tuin veel meer bezoekers, dus dat voelen wij wel als een verplichting om nog meer ons best te doen. Helaas zijn we het afgelopen seizoen niet meer echt tevreden over ons werk omdat de toestand waarin de buxushagen verkeren behoorlijk bedroevend is. Het is niet alleen de schuld van de mot, de vele dode stukken in de hagen zijn volgens ons het gevolg van de enorm droge zomer van vorig jaar. En daar kwamen dit jaar dan wel de rupsen van de mot bij, dus het ziet er eigenlijk niet meer uit. Er is overleg geweest met de gemeente, ook over een aantal planten die de extreme hitte en droogte niet hebben overleefd, maar een besluit is nog niet genomen. Gaan de haagjes eruit of valt er nog iets te proberen. Van een paar planten hebben we zaad kunnen kopen bij de Hortus in Alkmaar, maar helaas is dat zaai experiment mislukt, er kwam geen enkel plantje op. Wij hopen dat er binnenkort een duidelijke beslissing zal worden genomen, zodat er volgend seizoen een deels vernieuwde Kruidentuin zal liggen waar wij als vrijwilligers weer vol enthousiasme onze energie in kunnen steken.

KWEKERIJ DE STADSWEIDEN: VOOR GEZELLIGHEID EN SFEER BINNEN EN BUITEN

10%
KORTING
voor leden

Kwekerij Graag tot ziens!
De Stadswelden
uw specialist in hortensia's

GROTE SORTERING PLANTEN, POTTEN, GLASWERK, WOONACCESSOIRES, DECORATIEARTIKELLEN ENZ.

Rietmeen 3 • Harderwijk • Tel.: (0341) 41 32 18 • www.kwekerij-stadswelden.nl

Wat was het voor een zomer?

Nou, voor mij was het de zomer van de buxusmot! Wat produceert zo'n prachtig vlindertje een enorm en ook zeer vraatzuchtig nageslacht. Vorig jaar zaten er al wat lelijke plekken in de diverse buxushaagjes, maar dit voorjaar begon het grote zwelgen van de rupsjes. Onvoorstelbaar hoe snel die kleine beestjes van een mooie haag een

bouwval kunnen maken. Natuurlijk google je dan om bestrijdingstactieken te vinden, maar eigenlijk zijn die er niet. Tenminste, als je geen gif wilt gebruiken. De lokdoosjes met feromonen schijnen wel het proberen waard te zijn, daar worden de man-

nelijke vlinders in gevangen, zodat er geen vrouwtjes worden bevrucht, er dus geen eitjes worden gelegd en geen rupsjes worden geboren. Maar dan duurt het nog wel minstens een of twee seizoenen voordat je buxus er weer toonbaar uit zal zien. Als het tenminste werkt, dat is afwachten. Voor mij was dat geen optie, zoveel geduld heb ik niet. Vandaar dat er rigoureuus is ingegrepen en de tuin op vier plekken is ontdaan van buxus. Wel een triest gezicht, want er is veel knip- en snoeiwerk in geïnvesteerd en sommige had ik eigenhandig geplant. Bovendien leverden ze elk jaar weer materiaal voor de workshops.

De grote lege plekken die mij aanstaarden na afloop van de operatie waren door de tuinman voorzien van mooie zwarte grond, dus een prima plek om nieuwe planten te zetten en dat is al gebeurd. Willem Wajer had gelukkig nog van die prachtige paars/blauwe Salvia's Amistad en als je toch bij hem rondloopt, zie je altijd nog wel iets dat je ook nog niet hebt. Hoewel ik probeer volgens een bepaald kleursysteem te werken, wordt het toch elke keer weer een kleurrijk allegaartje dus dat past kennelijk bij me. Nu nog wat bolletjes tussen de nieuwe aanwinsten en vol spanning op het komende voorjaar gaan zitten wachten. Nou ja, met een tuin kun je zelfs in de herfst en winter niet blijven zitten, want er is -gelukkig- altijd wel iets te doen.

Janneke

Wel en wee in de pluktuin

Sinds 2016 is er een pluktuin in Ontmoetingstuin De Rietmeen. De eerste jaren waren moeilijk, geen geld, geen ervaring, onvoldoende vrijwilligers. Het bleek moeilijker te zijn dan gedacht, maar met door Groei&Bloeiers gedoneerde planten en dahliaknollen zag het er toch al gauw aardig uit.

Vorig jaar, 2018, ging het beter, maar natuurlijk bleef er veel te wensen over. De dahlia's bloeiden heel goed, maar vooral veel wit. En dan zit je eind augustus toch te kijken en je te verbazen waarom anderen veel meer bloemen hebben dan in de pluktuin staan. Ja, dat komt natuurlijk omdat het een pluktuin is. Er werd al geplukt dat het een lieve lust was. Weer een ervaring erbij. Een prachtige bloementuin zal het niet snel worden als er zoveel geplukt wordt!

In het voorjaar 2019 weer enthousiast begonnen. Margrietten, duizendschonen, anjers en monarda's stonden al netjes op hun plek. Nieuwe dahlia's in allerlei kleuren en soorten waren aangeschaft en werden vroegtijdig in potten voorgetrokken in de tunnelkas. Het ging goed, in april en mei gingen de eerste dahlia's de pluktuin in. De duizendschonen bloeiden in mei volop, evenals de margrietten en de anjers. Er kwamen steeds meer dames een bosje bloemen halen.

Arend Hannessen

voor laptops, computers en méér

www.arendhannessen.nl

**Computerproblemen of
toe aan een *nieuwe computer?***

Arend Hannessen biedt **hulp aan huis** en
adviseert u bij de **aanschaf van een nieuwe computer**

Meer informatie of een afspraak maken:

Tel: 06-29190220 E-mail: info@arendhannessen.nl

Killenbeekweg 14
8077 SC Hulshorst
Tel. 0341- 451472

- Kleinschalig tuincentrum en kwekerij
- Meer dan 1200 soorten vaste planten
- Grootste collectie Phloxen van Nederland, meer dan 200 soorten!!!
- Grote collectie eenjarige en winterharde Salvia's
- Voor info over de jaarlijkse themaweeken: zie onze website of volg ons op facebook: www.tcbinnenland.nl
www.facebook.com/tbinnenland

10% korting op vertoon van uw ledenpas

En dan komen in juni de eerste dahlia's in bloei: prachtige bloemen in verschillende kleuren. Dat is voor mij echt genieten, die eerste bloemen in de mooiste kleuren met heel veel knoppen die heel veel bloei beloven! Dan komen er mensen die die eerste bloemen met alle knoppen bij de grond afknippen. Dat doet zeer, maar ja, het is een pluktuin. Hoe dubbel kan het zijn, je werkt met veel plezier aan een pluktuin, maar als er dan geplukt wordt... Toch maar even een paar weken gestopt met plukken, totdat de planten zich wat meer hebben ontwikkeld! Dat viel niet bij iedereen goed, het is toch een pluktuin om te plukken? In die tijd gingen ook de gezaaide zinnia's lekker aan de groei! Weer een ervaring erbij, een plukpauze inlassen werkt.

Zo'n pluktuin vergt veel werk, teveel voor een persoon. Gelukkig kwam er hulp en werkten Ria (Bleeker) en ik elke woensdagmiddag samen in de tuin en probeerden we dapper te strijden tegen het snel opkomende onkruid en de heersende droogte. Maar ook wij gingen twee weken met vakantie. Komen we half augustus terug en staan we samen wanhopig te kijken naar het onkruid dat alles overwoekert. Hoe krijgen we dat weg? Maar wanneer de nood het hoogst is, is de redding nabij. Deze keer in de vorm van twee fantastische lieve mannen uit het AZC. Die gingen er met zoveel enthousiasme tegenaan, dat er binnen de kortste keren weer wat structuur in de tuin te herkennen was. Er waren weer paden en het werd weer overzichtelijk! Ria en ik werken nu elke woensdagmiddag gezellig samen in de pluktuin. En er wordt nog steeds regelmatig een bosje bloemen geplukt.

Vind je het ook leuk om te helpen in de pluktuin? Kom dan woensdagmiddag naar Ontmoetingstuin De Rietmeen, vanaf 14 uur zijn we daar bezig. Ook in het najaar is er natuurlijk nog veel te doen, dahlia's rooien, compost aanbrengen, e.d. Tot de vorst blijven we bezig, maar in het vroege voorjaar gaan we weer beginnen en is ook heel veel hulp welkom. Kom maar eens kijken en als je het leuk vindt, doe lekker mee! Ook als je geen ervaring hebt met tuinieren: alle hulp is van harte welkom.

Olga

Ophiopogon

Deze wintergroene bodembedekker is in vele opzichten een ideale plant. Hij breidt zich ondergronds uit, maar woekert niet en stelt niet veel eisen aan zijn standplaats. Het moet alleen niet te nat zijn, maar verder verdraagt hij zowel zon als schaduw.

Een van de mooiste variëteiten is *Ophiopogon planiscapus* 'Niger'. Deze heeft bijna zwarte grasachtige bladeren en bloeit met zachtroze bloemen. Na de bloei verschijnen glimmend zwarte bessen die er in de winter aan blijven zitten. De plant kan ongeveer 20 cm hoog worden.

De *Ophiopogon japonicus* 'Minor' is een groene dwergsoort die maar 10 cm hoog wordt. Een leuk alternatief dwerggras. Een mooie en vergelijkbare plant is de *Liriope*. Die wordt op dezelfde manier toegepast, maar heeft een lila aarvormige bloeiwijze. Op 1 m² kunnen 7 planten gezet worden om een goed bodem bedekkend effect te krijgen.

Wij hebben bij Kwekerij 't Binnenland in Hulshorst mooie *Ophiopogon planiscapus* 'Niger' voor €4 per stuk, 3 voor €9.

Willem Wajer, Kwekerij 't Binnenland

deBloemen
TAXI.nl

Powerd by Carpe Diem Bloembinders!

**UW PARTNER IN DE BLOEMIGE ONTZORGING
ZOWEL PARTICULIER ALS ZAKELIJK!!**

Informeer naar de mogelijkheden van een bloemen abonnement
en wat we nog meer voor u kunnen betekenen!

T: 0341-424512
www.carpediembloembinders.nl
info@debloementaxi.nl
info@carpediembloembinders.nl

W.DEBLOEMENTAXI.NL

**Bike
Totaal**

Hierdenseweg 21
3841 GV Harderwijk
Telefoon: 0341-434903

Triasgracht 12
3845 DZ Harderwijk
Telefoon: 0341-420209

SCHRAVERUS
fietsen

Colofon

Redactie:

Sonja Kalee, Olga Wolfswinkel, Janneke Wulp
tel: 0341-412977, e-mail: jwulp@caiway.nl
Postadres: Linnaeuslaan 4, 3843 BL Harderwijk

Bloemschikkencoördinatie

Karin Geerstsens, 06-28068725

Tuinen kijken

Harderwijk: Isabella Raadsen, 0341-424452, Janneke Wulp

Zeewolde: Diny Sloodman, 06-14215367

Kruidentuincoördinatie

Anita Mulder, tel. 0341-430493

Webmaster en Facebook

Sonja Kalee

e-mail: webmastergroeiharderwijk@gmail.com

Website: www.harderwijk.groei.nl

Afdelings e-mailadres: info@harderwijk.groei.nl

Facebook: Groei & Bloei afd. Harderwijk en Omstreken

Afdelingsbestuur

Voorzitter

Henriëtte Koekoek tel. 0341-415257

e-mail: henriette.koekoek@hccnet.nl

Secretaris

Ria Bleeker tel: 0341-416991

e-mail: riableeker@planet.nl

Penningmeester

Yvonne den Admirant tel: 06-12996825

e-mail: bos.hierden@solcon.nl

Bankrekening: NL61INGB0004651139 t.n.v. KMTP De Tuinliefhebbers

Ledenadministratie

Olga Wolfswinkel tel: 0341-425147

e-mail: o.wolfswinkel@caiway.net

Leden

Janneke Wulp tel: 0341-412977

e-mail: jwulp@caiway.nl

Marja Schaaff tel: 0341-453313

e-mail: schaaff@solcon.nl

Karin Geertsens tel: 06-28068725

e-mail: karingeertsens@hotmail.com

Erelid

Jaap Vlijm

In uw eigen tuin genieten van bloemen, vogels, bijen
en vlinders met een advies of tuinontwerp van

Neem voor een GRATIS adviesgesprek contact op met
Renske Bos, 06 42490774 of info@tuinnatuurlijk.nl
Meer info op www.tuinnatuurlijk.nl

PERKPLANTEN UIT EIGEN KWEKERIJ

Breed assortiment: 100 verschillende soorten

Ook vele soorten hangplanten en baskets

www.facebook.com/kwekerijpvdberg

Verkoop van eind april tot eind juni

